

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Mgr. M. K.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Bártou, advokátem, se sídlem Kobližná 19, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské náměstí 5, Praha 1, proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 6. 4. 2016, č. j. 98767/2016-TO, o kasačních stížnostech žalovaného a osoby domáhající se postavení osoby zúčastněné na řízení: **Mgr. E. R.**, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2016, č. j. 8 A 96/2016 – 28, o návrzích žalovaného a osoby domáhající se postavení osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku kasačním stížnostem,

t a k t o :

- I. Kasačním stížnostem **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.
- II. Osobě domáhající se postavení osoby zúčastněné na řízení **se u k l á d á** zaplatit ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 1000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce požádal podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), o poskytnutí informací o výši platů a odměn náměstků ministra zahraničních věcí a ředitelů odborů žalovaného v roce 2015, včetně jejich identifikace jménem a příjmením. Žalovaný žádosti částečně vyhověl a poskytl žalobci požadované informace formou anonymizované tabulky. Neanonymizovanou verzi odmítl poskytnout, neboť by tím dle jeho názoru došlo k neoprávněnému zásahu do soukromého života dotčených osob. Rozklad, který žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného, zamítl ministr zahraničních věcí v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který o ní rozhodl v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“), jímž zrušil napadené rozhodnutí i předcházející rozhodnutí žalovaného a zároveň nařídil žalovanému, aby žalobci do 15 dnů od právní moci

napadeného rozsudku poskytl „*informace o výši platů a odměn vyplacených v roce 2015 náměstkům ministra zahraničních věcí a ředitelům odborů ministerstva zahraničních věcí, identifikovaným jménem a příjmením, a to jednotlivě u každého z nich*“. Městský soud svůj závěr opřel zejména o rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 - 62, publ. pod č. 3155/2015 Sb. NSS, dostupný též z www.nssoud.cz, z něhož dovodil, že spolu s výši platů a odměn musí být sděleno i jméno a příjmení dotčených osob. Zveřejnění anonymizovaných údajů či průměrného platu a odměn na dotčené pozici nelze dle městského soudu pokládat za dostatečné. Městský soud žalovanému mimo jiné vytkl, že nerespektoval judikaturu správních soudů a svůj odlišný postup navíc ani nepodpořil náležitými věcnými argumenty, a proto jeho rozhodnutí vykazuje znaky libovůle.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, v níž především polemizuje s právním názorem vyjádřeným ve shora zmiňovaném judikátu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle něhož je třeba informaci o platu a odměnách každého zaměstnance placeného z veřejných prostředků vždy poskytnout, a to bez posouzení přiměřenosti zásahu do práva na soukromí a práva na ochranu osobních údajů v jednotlivém případě (s výjimkou velmi úzce vymezeného okruhu osob). Takový výklad § 8b informačního zákona (týkajícího se práva na informace o příjemcích veřejných prostředků -pozn. Nejvyššího správního soudu) má stěžovatel za nesprávný. Stěžovatel si je vědom toho, že není běžné, aby se účastník řízení domáhal u Nejvyššího správního soudu významného přehodnocení relativně nové judikatury rozšířeného senátu, má však za to, že při kvalifikovaném přesvědčení o rozporu takové judikatury s prameny práva vyšší právní síly nemá možnost jiného postupu. Stěžovatel se domnívá, že automatický předpoklad neexistence řešení co nejvíce šetřícího podstatu kolidujících základních práv představuje učebnicový příklad nepřipustného upřednostnění jednoho práva před druhým. Kromě toho, že napadený rozsudek spočívá v nesprávném posouzení právní otázky, je dle stěžovatele také nepřezkoumatelným.

[4] Stěžovatel svou kasační stížnost spojuje s návrhem na přiznání odkladného účinku, který odůvodňuje tím, že poskytnutí žalobcem žádaných informací představuje zásadní a nevratný zásah do práv zaměstnanců stěžovatele, který by ani v případě, že by Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl, nemohl být odčiněn. Újma způsobená přiznáním odkladného účinku žalobci bude dle stěžovatele zcela minimální, neboť žalobce, pokud mu dá Nejvyšší správní soud zapravdu, bude pouze nucen vyčkat na žádané informace o něco déle. Újma hrozící dotčeným zaměstnancům stěžovatele je tedy podstatně závažnější než újma, která v případě přiznání odkladného účinku hrozí žalobci.

[5] Kasační stížnost proti napadenému rozsudku podala také osoba domáhající se postavení osoby zúčastněné na řízení (dále jen „stěžovatelka“). Stěžovatelka uvádí, že v roce 2015 působila jako ředitelka odboru, a tudíž se jí napadený rozsudek bezprostředně týká, neboť na jeho základě mají být poskytnuty citlivé údaje o její osobě. Přestože jí napadený rozsudek nebyl doručen, uplatňuje práva osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 odst. 1 ve spojení s § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka má za to, že řízení před městským soudem bylo zatíženo závažnou procesní vadou, neboť ona ani její kolegové nebyli městským soudem kontaktováni a poučeni o možnosti uplatňovat svá práva. Potenciální osoby zúčastněné na

pokračování

řízení, mezi něž stěžovatelka dle svého názoru patří, nebyly městským soudem informovány ani prostřednictvím úřední desky. Stěžovatelka tedy byla připravena o možnost vyjádřit se k věci, jejíž výsledek může vést k citelnému zásahu do jejích základních práv. Městský soud tak svým postupem porušil ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Stěžovatelka dále namítá, že městský soud věc nesprávně posoudil, neboť pouze nekriticky přijal názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který je nejen protiústavní, ale také rozporný s unijním právem.

[6] Společně s podáním kasační stížnosti požádala stěžovatelka taktéž o přiznání odkladného účinku. Poskytnutí požadovaných informací na základě napadeného rozsudku povede dle jejího mínění nenávratně k hrubému zásahu do práva na soukromí a ochranu osobních údajů, a tudíž by řízení před Nejvyšším správním soudem v případě nepřiznání odkladného účinku pozbylo veškerého smyslu. Žalobci ani třetím osobám přitom přiznáním odkladného účinku žádná podstatná újma vzniknout nemůže. Žalobce již disponuje anonymizovanou tabulkou, ze které výše platů a odměn stěžovatelky a jejích kolegů plynou. Jeho žádosti tudíž bylo ve značné části vyhověno. Že se žalobce dozví jména konkrétních zaměstnanců až v souvislosti s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, tak představuje podstatně menší újmu, než jaká hrozí stěžovateli a ostatním dotčeným osobám.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Soud tedy na návrh stěžovatele po vyjádření účastníka řízení (zde žalobce) usnesením přizná kasační stížnosti odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud na úvod poznamenává, že o odkladném účinku by měl rozhodnout po vyjádření žalobce, tj. účastníka řízení, který návrh na přiznání odkladného účinku nepodal. Právo na vyjádření však není absolutní a musí být vykládáno v kontextu se smyslem a účelem institutu odkladného účinku. Soudy jsou povinny zaslat návrh na přiznání odkladného účinku druhému účastníkovi na vědomí a poskytnout mu přiměřenou lhůtu, aby se mohl k návrhu vyjádřit. Povinnost zaslat návrh k vyjádření však nenastává, pokud by zaslání návrhu ohrozilo včasnost zásahu soudu nebo způsobilo, že následné rozhodnutí soudu o přiznání odkladného účinku nebude mít potřebný efekt (srov. POTĚŠIL a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Leges, 2014, s. 659 – 660). S ohledem na to, že městský soud II. výrokem napadeného rozsudku nařídil stěžovateli poskytnout žalobci neanonymizované informace do 15 dnů od jeho právní moci, je žádoucí, aby Nejvyšší správní soud o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodl co nejrychleji, neboť je možné, že již v okamžiku, kdy byly zdejšímu soudu poštou doručeny kasační stížnosti, pariční lhůta uběhla. Tím je odůvodněno, proč žalobci nebyly návrhy stěžovatelů předem zaslány. Právo žalobce vyjádřit se k návrhům na přiznání odkladného účinku však není dotčeno, neboť mu nic nebrání v tom, aby k nim vyjádřil své stanovisko i po vydání tohoto usnesení a doložil, že důvody pro přiznání odkladného účinku nebyly dány nebo že v mezidobí odpadly. Za takové situace by Nejvyšší správní soud mohl usnesení o přiznání odkladného účinku zrušit (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[9] Jak již dříve Nejvyšší správní soud ve své četné judikatuře konstatoval, soudy ve správním soudnictví poskytují primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nepoměrně větší újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tak budou nepochybně představitelné na straně žalovaného správního orgánu v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. V usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 As 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, jsou mezi příkladmo uvedenými situacemi relevantními pro udělení odkladného účinku zařazeny případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v této věci se jedná s ohledem na její povahu a skutkové i právní okolnosti o jeden z výjimečných případů, ve kterých je třeba oběma návrhům stěžovatelů na přiznání odkladného účinku vyhovět.

[11] Stěžovatel je na základě napadeného rozsudku bezpodmínečně povinen poskytnout žalobci požadované informace v neanonymizované podobě. Oba stěžovatelé však v kasačních stížnostech zásadně zpochybňují samotné jádro celého případu, a sice to, zda je v této věci skutečně dána povinnost informace společně s identifikací konkrétních dotčených třetích osob poskytnout. Stěžovatelé argumentují nutností pečlivého poměření v kolizi stojících základních práv a uvádějí, že právní názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, o který městský soud napadený rozsudek opřel, je v rozporu s ústavním pořádkem i unijním právem a judikaturou. Tato právní otázka bude předmětem meritorního přezkumu, jehož výsledek nyní nelze jakkoliv předjímat. Z obou kasačních stížností implicitně plyne, že by měly být užity instituty, které by mohly vést k překonání stávající judikatury Nejvyššího správního soudu představované zejména rozsudkem rozšířeného senátu č. j. 8 As 55/2012 – 62, a to opětovné postoupení rozšířenému senátu nebo předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie. Tuto potenciální možnost přitom nelze dopředu zavrhnout pouze s poukazem na to, že rozhodná otázka již byla v nedávné judikatuře obsáhle posouzena. Stěžovatelka se navíc kasační stížností domáhá, aby jí bylo umožněno vstoupit do řízení, jež proběhlo bez ní, a to proto, aby městský soud uvážil i její argumenty proti jím zastávanému právnímu názoru.

[12] Posuzovaná věc je navíc specifická tím, že pokud stěžovatel vyhoví povinnosti uložené mu pravomocným napadeným rozsudkem, budou jeho kroky nevratné, neboť informace, jejichž poskytnutí je mezi stranami sporné, již budou vyjeveny. Rozsudek Nejvyššího správního soudu, kterým by případně bylo kasačním stížnostem stěžovatelů vyhověno, by tak byl pouze jakýmsi formálním a akademickým aktem. Naproti tomu újma hrozící žalobci přiznáním odkladného účinku je ve srovnání s újmou hrozící zejména jiným osobám (tj. osobám, jejichž platy a odměny mají být sděleny) zanedbatelná, neboť bude spočívat - v případě nevyhovění kasačním stížnostem - pouze v pozdějším vyřízení zbývajících částí žalobcovy žádosti o poskytnutí informací. Závěrem Nejvyšší správní soud

pokračování

dodává, že mu není známo, že by přiznáním odkladného účinku mohlo dojít k újmě na důležitém veřejném zájmu.

[13] Nejvyšší správní soud tedy přiznal kasačním stížnostem stěžovatelů odkladný účinek. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se proto pozastavují účinky napadeného rozsudku, jímž došlo ke zrušení napadeného rozhodnutí a předchozího rozhodnutí žalovaného. Tímto usnesením Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

[14] Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[15] Vzhledem k tomu, že podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, poplatkové povinnosti a stěžovatelka nespadá mezi osoby osvobozené od povinnosti soudní poplatek hradit, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. Soudní poplatek ve výši 1000 Kč je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení (po připojení svého podpisu jej stěžovatelka zašle zpět Nejvyššímu správnímu soudu), případně v hotovosti na podkladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno, závazný variabilní symbol pro identifikaci platby: 1020425616.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu

pokračování

Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 6
Brno

sp. zn. 2 As 256/2016

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

Místo pro nalepení kolkových známek: